

Innehållsförteckning

Finansinspektionen i korthet	2
Direktörens översikt	3
Strategi 2014–2016	6
Omvärld och finansiell ställning i företagen under tillsyn	7
Riskrelaterat inriktad och effektiv tillsyn	8
Tillsynsobjektens starka riskhanteringsförmåga och förvaltning av hög kvalitet.....	10
<i>Regleringsåret i korthet</i>	12
Kund- och investerarskydd av hög kvalitet	13
Verkningsfullt samarbete mellan tillsynsmyndigheterna	16
<i>Gemensam banktillsyn i euroområdet</i>	18
Direktionen	19
Ledningsgrupp	20
Bilagor	21

Finansinspektionen arbetar för stabilitet på finansmarknaden i Finland och främjar en sund utveckling på den.

Finansinspektionen i korthet

Finansinspektionen är tillsynsmyndighet för finans- och försäkringssektorn i Finland och en del av EU-systemet för finansiell tillsyn.

Målet för verksamheten är en stabil finansmarknad och bevarat allmänt förtroende för den verksamhet som bedrivs på marknaden. Under Finansinspektionens tillsyn står bland annat bankerna, försäkrings- och pensionsanstalterna, andra aktörer i försäkringsbranschen, värdepappersföretagen, fondbolagen, värdepapperscentralen och börsen. Vidare övervakar Finansinspektionen de noterade bolagens informationsskyldighet och handeln med värdepapper. Verksamheten finansieras huvudsakligen av tillsynsobjekten.

Administrativt är Finansinspektionen knuten till Finlands Bank men fattar sina beslut självständigt.

Finansinspektionen övervakar att

- tillsynsobjektens verksamhet har en sund bas, dvs. att företagen har tillräckligt med kapital för att täcka de risker och förluster som verksamheten ger upphov till och att de förmår fullfölja sina åtaganden
- den information som lämnas till kunder och placerare om produkterna, tjänsterna, tjänsteleverantörerna och emittenterna håller hög kvalitet
- aktörerna på finansmarknaden tillämpar korrekta förfaranden
- betalningssystemen är säkra

Se också: Finansinspektionen.fi > Om FI

Direktörens översikt

Finansbranschen förbereder sig för en ny typ av reglering och tillsyn

I fjol skapades grunden för stora ändringar i tillsynen och regleringen. Reformerna som även Finansinspektionen har varit med om att bygga upp på många internationella och inhemska forum påverkar såväl finanssektorn i Finland som Finansinspektionen.

Stora framsteg gjordes inom stabilitetstillsyn och kapitaltäckningsregler. Slutliga beslut fattades om det så kallade Basel III-avtalet om bankernas kapitaltäckning och likviditet samt om grundande av en gemensam banktillsyn inom euroområdet. Inom EU-regleringen av försäkringssektorn uppnåddes äntligen samförstånd om ikraftträdandet av solvens- och tillsynsramverket Solvens II, som varit under beredning i många år. Även lagstiftningsprojekten som gällde de finländska arbetspensionsbolagen framskred. På EU-nivå gjordes framsteg i frågor som gäller krislösning och i Finland förtydligades Finansinspektionens roll som makrostabilitetsmyndighet. På värdepappersmarknaden slutfördes flera regleringsprojekt.

Vart och ett av de nämnda projekten är viktigt såväl för Finansinspektionen som för finanssektorn. Finansinspektionen har i sina utlåtanden om reglering betonat vikten av att regleringen av finanssektorn i Finland alltid motsvarar den internationella nivån. Finland ska inte vara bland de sista länderna som börjar tillämpa de nya reglerna utan hellre bland de första, åtminstone vad gäller kapitaltäckningsreglerna. Detta är viktigt för att finanssektorn i Finland ska kunna behålla sitt goda rykte även i framtiden och det inte ska uppstå misstankar om dess bärkraft. Regleringen får inte heller uppmuntra aktörerna att kringgå den. Kraven enligt reglerna ska helst ligga minst på samma nivå som i grannländerna och några särskilda inhemska handlingsmodeller ska inte uppfinnas för regle-

ringen. Vidare bör man eftersträva lösningar som bidrar till att öka branschens trovärdighet. Detta innebär bland annat starkare krav på insyn till exempel om transaktioner med närstående. Onödiga spekulationer om intressekonflikter kan undvikas genom öppenhet.

Finanssektorn i Finland är i gott skick men det är ändå nödvändigt att vara beredd på omvärldsrisker

Finansmarknaden i Finland är fortsatt stabil. Den långvariga låga räntenivån och svaga ekonomiska utvecklingen i Finland skapar dock lönsamhetstryck för bankerna och försäkringsbolagen. Finansinspektionen har betonat för tillsynsobjekten att de ska ha tillräckliga kapitalbuffertar eftersom omvärlden innehåller avsevärda risker.

Beredskap är nödvändig eftersom Finlands tillväxtutsikter är svaga trots att de ekonomiska utsikterna speciellt i USA ser gynnsamma ut när finanskrisen småningom lättar och den ekonomiska tillväxttakten även i Europa har ökat. Konjunkturutsikterna omfattar fortfarande stor osäkerhet och exporten kommer inte att ge lika god draghjälp som tidigare för den finländska ekonomin.

Inom finans- och försäkringssektorn genomfördes flera branscharrangemang för att bilda större enheter i syfte att förbättra effektiviteten eller strukturer omvandlades enligt kraven i de nya reglerna. Branscharrangemangen kommer sannolikt att fortsätta ännu i år och man eftersträvar fortfarande att skära ner på kostnaderna. Ur tillsynsmyndighetens synvinkel betraktat finns det dock en gräns för hur mycket det är möjligt att skära ner kostnader. Finansinspektionen har i samband med sina inspektioner fäst uppmärksamhet till exempel vid att riskhanteringen ska ha tillräckliga resurser under alla omständigheter och att den inte får vara föremål för alltför stränga sparåtgärder. Finanssektorn i Finland är dock redan i sin nuvar-

Anneli Tuominen

Kraven enligt reglerna ska helst ligga minst på samma nivå som i grannländerna.

Ur Finansinspektionens synvinkel är det speciellt viktigt att samarbetet med tillsynsmyndigheterna utanför euroområdet fungerar bra.

ande form kostnadseffektiv jämfört med övriga Europa. I och med den gemensamma banktillsynen i euroområdet kommer överkapaciteten inom såväl banksektorn som försäkringssektorn sannolikt att minska och kostnadseffekter eftersträvas genom företagsomstruktureringar.

Vägen mot en gemensam banktillsyn

Övergången till en gemensam banktillsyn i euroområdet utgör den största förändringen för Finansinspektionens egen verksamhet. Även om ansvaret för tillsynen övergår till ECB först i november 2014 har projektet sysselsatt Finansinspektionen redan i drygt ett år. Vi har aktivt deltagit i beredningen av tillsynen i syfte att säkerställa utvecklandet av en välfungerande tillsynsmodell av hög kvalitet. Ur Finansinspektionens synvinkel är det speciellt viktigt att samarbetet med tillsynsmyndigheterna utanför euroområdet fungerar bra. Det nordiska samarbetet har även tidigare varit aktivt men det förekommer fortfarande skillnader

i ståndpunkterna, som beror på olika intressen hos tillsynsobjektens hem- och värdstater. Ur värdstatens synvinkel är en enhetlig tillsyn av hela bankkoncernen nödvändig.

I början av året deltar Finansinspektionen under ledning av ECB i en heltäckande bedömning av betydande banker. Speciellt bedömningen av kvaliteten på bankernas fordringar är en arbetsintensiv fas. Projektet är som helhet av avgörande vikt för en trovärdig inledning av den gemensamma banktillsynen och det bör genomföras med kvalitet. Målet är att vi i oktober ska ha en tydlig bild av läget på banksektorn i euroområdet och att överenskommelser om eventuella kapitaliseringar och övriga arrangemang har ingåtts dessförinnan. Endast livskraftiga banker ska omfattas av den gemensamma banktillsynen.

Finansinspektionens arbetsbörda kommer att öka avsevärt särskilt under övergången till den gemensamma tillsynen. Jag tror inte att ökningen kommer att begränsas enbart till övergångsperioden. Finansinspektionens experter deltar även i framtiden i tillsynen av de banker, som ECB kommer att ha huvudansvaret för, i de tillsynsteam som leds av ECB.

Inget beslut har ännu fattats om grunderna för den gemensamma banktillsynsmyndighetens tillsynsavgifter. Det är dock tillsynsobjekten som betalar tillsynskostnaderna. Med tanke på de nationella tillsynsmyndigheternas handlingsförmåga är det av central vikt att deras finansiering säkerställs. Tillsynen utförs tillsammans och för att den ska lyckas krävs en betydande insats av de nationella tillsynsmyndigheterna.

De europeiska tillsynsmyndigheterna under förstoringsglas

De europeiska bank-, försäkrings- och värdepappersmyndigheterna (EBA, EIOPA och ESMA) grundades för tre år

sedan. Deras mål är att främja det gränsöverskridande tillsynssamarbetet, säkerställa samordnade tillsynsrutiner, minska tillsynsarbiteraget, det vill säga osund konkurrens mellan tillsynsmyndigheterna och främja jämlika konkurrensförhållanden. Bedömningen av myndigheternas verksamhet som inleddes förra sommaren har visat att myndigheternas arbete inte till alla delar har uppfyllt förväntningarna. De har i stort sett uppfyllt förväntningarna i regleringsarbetet men främjandet av en enhetlig tillsyn har fått alltför litet uppmärksamhet inom hela EU. Nationella aspekter har till en viss del även dominerat beslutsfattandet. Därtill vill intressegrupperna ha en öppnare beredning av regleringsarbetet. Det har också rått ovisshet bland såväl tillsynsobjekten som tillsynsmyndigheterna om hur juridiskt bindande riktlinjerna och rekommendationerna är.

Den stora principfrågan är om det är ändamålsenligt att bank-, försäkrings- och värdepapperssektorerna har egna myndigheter som dessutom är belägna i olika städer. Strukturen är översködlig men inte effektiv vilket beror på flera överlappande funktioner.

Efter att den gemensamma banktillsynsmyndigheten för euroområdet grundades har EU:s bankmyndighet fått en mindre roll. Det gäller dock att komma ihåg att den fortfarande har en viktig uppgift i harmoniseringen av tillsynsrutinerna inom hela EU-området. En viktig roll innehas även av Europeiska kommittén för systemrisk som omfattar hela Europa och som bedömer de makroekonomiska riskerna ur finanssektorns synvinkel i hela EU.

Inom försäkringssektorn har något behov av gemensam europeisk tillsyn hittills inte identifierats. Försäkringsmarknaden i Europa är fortfarande mycket splittrad och försäkringsprodukterna i olika länder och reglerna gällande dem skiljer sig från varandra. Försäkringsbolagen anses inte heller utgöra en betydande systemrisk som skulle hota stabiliteten på finansmarknaden i Europa.

Medan tillsynen av bankernas kapitaltäckning i euroområdet övergår till ECB stannar tillsynen av konsumentskyddet och marknadsuppförandet kvar hos de nationella tillsynsmyndigheterna vilket jag anser vara motiverat. Det förekommer avsevärda nationella skillnader i produktbudet inom finansbranschen och i kompetensen hos konsumenterna vilket talar för att tillsynen ska förbli på nationell nivå. Det är svårt att tänka sig att de nationella skillnaderna – med början från språkfrågan – kommer att försvinna ens på längre sikt.

Nya innovationer på finansmarknaden

På finansmarknaden skapas kontinuerligt nya innovationer som bedöms såväl av inhemska tillsynsmyndigheter som av EU-tillsynsmyndigheternas kommittéer för finansiella innovationer med tanke på om de utgör ett hot mot konsumentskyddet eller stabiliteten. En del av innovationerna kan inte omfattas av sedvanlig reglering utan de faller utanför regleringen. Tillsynsmyndigheterna har i detta skede utfärdat varningar till exempel om virtuella valutor och gruppfinansiering eftersom de är förenade med risker för konsumentskyddet. Samtidigt bedömer tillsynsmyndigheterna om det finns skäl att utfärda mer exakta regler för dessa nya fenomen på EU-nivå. Det gäller dock att komma ihåg att det inte är möjligt att täppa till alla hål i regleringen med hjälp av tillsyn.

Har Finansinspektionen tid att se sig i spegeln?

Finansinspektionen fyllde fem år i början av året. Vi firade födelsedagen i arbetets tecken. Vi har uppnått en inflytelserik ställning bland tillsynsmyndigheterna i Europa. Trots detta är tiden inne för oss att genomgå förnyelse.

Förändringarna i tillsynen i Europa, den utmanande omvärlden och kostnadstrycket kräver förnyelser.

Vi måste bedöma om den nuvarande organisationsmodellen är effektiv och om den i tillräcklig utsträckning stöder specialkompetensen inom de olika sektorerna.

Likaså ska vi bedöma om vårt mål gällande sektoröverskridande föreskrifter och anvisningar är alltför ambitiöst.

Vi har redan vidtagit många effektiviseringsåtgärder. Vi har ökat samarbetet med Finlands Bank bland annat inom insamling av information, utbyte av information och analysprocesser. Tillsynen av den makroekonomiska stabiliteten har beretts i samarbete med Finlands Bank och beredskap för att ta i bruk nya betydande befogenheter kommer att skapas för området inom utsatt tid. Uppgifterna för Finansinspektionens datasystem och dokument-

förvaltning och en del av de administrativa uppgifterna har anslutits till Finlands Bank. Chefsarbetet har understötts genom ett coachningsprogram och arbetshälsan har förbättrats genom olika åtgärder, bland annat med stöd av företagshälsovården.

Hurdan ska en tillsynsmyndighet vara?

Finansinspektionen har betonat att den i egenskap av tillsynsmyndighet ska beviljas tillräckliga befogenheter för att klara av sina uppgifter på ett trovärdigt sätt. Den senaste tiden har dock tonen i diskussionerna om Finansinspektionens befogenheter tidvis varit hetsig. Tillsynsmyndigheten ska utöva sina befogenheter på ett proaktivt, konsekvent och ansvarsfullt sätt. Tillsynsmyndigheten ska naturligtvis vara skyldig att redovisa för sina handlingar och verksamheten ska vara tillräckligt öppen för att myndigheten ska kunna behålla sin trovärdighet. De anställda ska uppvisa hög kompetens och integritet. Kraven gäller såväl den gemensamma banktillsynsmyndigheten i euroområdet som de nationella tillsynsmyndigheterna. Tillsynsmyndigheten uppnår genom ansvarsfull verksamhet även intressegruppernas förtroende.

Brister i aktörernas förvaltning, kompetens eller verksamhetens etiska grunder kan dock inte korrigeras ens med tillsyn av högsta kvalitet. Därför bör integritet, hög kompetens och kundernas intressen stå i fokus i deras verksamhet.

Jag vill åter en gång tacka de anställda på Finansinspektionen för deras högklassiga arbete som främjar stabiliteten och förtroendet för finansmarknaden.

Helsingfors den 7 mars 2014

Anneli Tuominen

Finansinspektionens strategi 2014–16

På de följande sidorna beskrivs verksamheten enligt uppdelningen i den fastställda strategin för 2013–15.

☞ **Se också:** [Finansinspektionen.fi](#) > [Press och publicerat](#) > [Verksamhetsberättelser](#) > [Verksamhetsberättelse 2012, sidan 7.](#)

Mission

Vi främjar den finansiella stabiliteten, förtroendet för finansmarknaden och skyddet av kunder, investerare och försäkrade.

Vision

Finansinspektionen är en ansedd och inflytelserik aktör i det europeiska tillsynssystemet.

Strategiska mål

- Att effektivt förebygga problem som hotar den finansiella stabiliteten och förtroendet för finansmarknaden
- Att vara en gedigen expert i det europeiska tillsynssystemet.
- Att vara bland de främsta europeiska myndigheterna i fråga om kvalitet och de främsta nordiska myndigheterna i fråga om effektivitet.
- Att tillhandahålla en rätt avpassad och jämlik reglering och tillsyn
- Att sörja för att finansiella tjänster och produkter tillhandahålls ansvarsfullt på finansmarknaden i Finland

Strategiska riktlinjer

Riskbaserad tillsyn och reglering och effektiv verksamhet

- Vi genomför analyser löpande och kan därför sätta in tillsynsåtgärder proaktivt och där det behövs
- Vi framhäver inspektionernas och platsbesökens betydelse i tillsynsarbetet
- Vi bidrar till att befästa ett gott uppförande på finansmarknaden. Vi ingriper bestämt när vi upptäcker missbruk och försummelse.
- Vi ökar personalens kompetens, effektiviserar våra arbetsprocesser och uppmuntrar verksamhet som speglar överenskomna värderingar

God riskhanteringsförmåga och intern styrning i företagen

- Vår tillsyn fokuserar på att trygga förutsättningarna för en stabil affärsverksamhet
- Vi förutsätter att styrelserna sörjer för en högklassig riskhantering och intern kontroll i företagen under tillsyn
- Vi förutsätter att kapital- och likviditetsbufferterna täcker betydande risker inklusive osäkerhetsfaktorerna i riskmodellerna
- Vi framhäver betydelsen av välfungerande återhämtnings- och krishanteringsplaner
- Vi genomför en effektiv makrotillsyn i samarbete med Finlands Bank

Högklassigt kund- och investerarskydd

- Vi förutsätter att tjänsteleverantörerna beaktar kraven om kund- och investerarskydd i sina interna processer
- Vi förutsätter en kvalitativ investerarinformation som underbyggs av rapporteringsprocesser
- Vi utvidgar tillsynen av börshandeln genom europeiskt samarbete
- Vi förbättrar ytterligare vår kundupplysning

Resultatnriktat tillsyns- och annat myndighetssamarbete

- Vi verkar inom regel- och tillsynsarbetet på EU-nivå för sådana mål som är viktiga för finansmarknaden i Finland.
- Vi arbetar för att bästa tillsynspraxis införs inom EU.
- Vi bidrar till en trovärdig och effektiv tillsyn inom den gemensamma tillsynsmekanismen och till samordning av tillsynen i Norden.
- Vi utnyttjar myndighetssamarbetet i utvecklingen av våra tillsynssystem

Omvärld och finansiell ställning i företagen under tillsyn

Antalet företag under tillsyn och andra avgiftsskyldiga var 1 022.

Svag realekonomi, finansmarknaden återhämtade sig

Under året präglades omvärlden i Finland och även i ett vidare perspektiv i Europa av en tudelning. Realekonomin uppvisade en svag eller negativ tillväxt men på värdepappersmarknaden och speciellt på aktiemarknaden rådde en positiv stämning. Riskmätarna för marknaderna beskrev en utveckling som hela tiden gick i en bättre riktning. Räntenivån i euroområdet var fortsatt låg eftersom inflationen blev långsammare och ekonomin minskade.

Finlands ekonomi tappade i aktivitet för andra året i följd på grund av den allmänneuropeiska lågkonjunkturen. Arbetslösheten ökade något. Mot slutet av året började det höras ekonomiska nyheter enligt vilka den ekonomiska tillväxten hade kommit igång och blivit snabbare i stora delar av Europa. Detta stöder även ekonomin i Finland. Trots detta kommer den ekonomiska tillväxten att förbli svag i flera år.

Den goda utvecklingen på finansmarknaden kan förklaras med många faktorer. Den amerikanska centralbankens kvantitativa penningpolitik bidrog starkt till aktiekursernas uppgång. Skuldskrisen för staterna i euroområdet tillspetsades inte på nytt och tecken på en återhämtning av den ekonomiska tillväxten kunde skönjas.

Lösningen av bankproblemen i Cypern och övriga stater skedde utan större marknadspåverkan.

Inga problem förekom i de finländska bankernas upplåning och bankerna uppvisade en fortsatt stark kapitaltäckning. Trots den svaga omvärlden minskade nedskrivningarna av bankernas lån jämfört med året innan. Den låga räntenivån och den ekonomiska utvecklingen skapar avsevärda tryck på bankernas lönsamhet. Ökningen i hushålls- och företagslån avtog vilket var betecknande för den svaga efterfrågan på lån. I motsats till många andra länder i Europa ökade dock kundernas utlåning i Finland. Låneräntorna var låga.

Den låga räntenivån utgjorde en svår omvärld även för försäkringbolagen. Som väntat var avkastningen på ränteplaceringar svag. Samtidigt bidrog en bra aktieavkastning till att investeringsintäkterna blev högre än det genomsnittliga avkastningskravet på ansvarsskuld och sålunda ökade solvenskapitalet som utgör en riskbuffert under året. För skadeförsäkringsbolagen orsakade den låga räntenivån ett behov att sänka diskontoräntorna på långfristiga ansvar vilket ökar bolagens ansvarsskuld och försvagar det försäkringstekniska bidraget.

Livförsäkringssektorn har förberett sig för att perioden med låg ränta drar ut på tiden, bland annat genom att komplettera ansvarsskulden och tyngdpunkten i försäljningen har redan under lång tid flyttats över till fondanknutna försäkringar.

Tillväxt speciellt i fonder och försäkringsparande

Fondkapital som förvaltas av fondbolag uppvisade en tydlig ökning under hela året och överskred gränsen för 70 miljarder euro. Samtidigt var nettoteckningarna i fonderna klart positiva. Livförsäkringssparandet uppvisade en jämn ökning under året. Försäkringssparandet steg vid

årets slut till över 38 miljarder euro, vilket var 11 procent mer än vid utgången av 2012. Det ökade försäkringssparandet förklarar för sin del ökningen i fondkapital. Inlåningen från hushåll började minska under året och blev mindre än året innan. Inlåningen från företag steg till en något högre nivå än året innan tack vare den starka uppgången i december. Vid årets slut uppgick inlåningen till sammanlagt 142 miljarder euro.

Allmän bild av läget inom tillsynssektorerna

	Kapitaltäckning	Lönsamhet	Kreditrisker	Likviditet	Placeringsintäkter
Banksektor	↘	↘	→	↗	
Värdepappersföretag	→	↗			
Fondbolag	→	↗			
Skadeförsäkring	→	↗			↘
Livförsäkring	→	→			↘
Arbetspension	→				→

↗ BÄTTRE → OFÖRÄNDRAD ↘ SVAGARE
 ■ BRA ■ TILLFREDSSTÄLLANDE ■ SVAG

Figuren visar hur kapitaltäckningen och lönsamheten och övriga viktiga indikatorer utvecklades under året jämfört med 2012 (pil) och deras nivåer vid årets slut (färg). Tabellen visar endast läget inom hela sektorn. Det är inte möjligt att göra slutledningar om enskilda tillsynsobjekts finansiella ställning.

Analysrapporten *Finansiell ställning och risker i företagen under tillsyn 1/2014*, som publiceras i april 2014, innehåller en omfattande analys av läget inom sektorerna samt nyckeltal utifrån uppgifterna den 31 december 2013.

Riskrelaterat inriktad och effektiv tillsyn

Aktuella analyser säkerställer rätt inriktade åtgärder vid rätt tidpunkt

Finansinspektionens analysgrupper analyserar finansgrupper som är viktigast med tanke på stabiliteten på finansmarknaden. Analysgrupperna producerade kvartalsvis interna tillsynsrapporter över de olika tillsynssektorerna. Analysgruppen för banksektorn hade ett nära samarbete med Finlands Bank.

Under året utvecklades metoder för aktuell analys. I slutet av året infördes en ny metod som baserar sig på nyckeltal och indikatorer. Metoden används för att bedöma bankernas, försäkringsbolagens, värdepappersföretagens och fondbolagens riskpositioner och kapitaltäckningsläge. På detta sätt får man en aktuell uppfattning om läget både för varje sektor och för varje enskilt tillsynsobjekt. Analysen kompletteras med expertbedömningar. Intensiteten i tillsynen inklusive inspektioner och platsbesök fastställs med hjälp av en samlad bedömning för de enskilda riskområdena och respektive tillsynsobjekt. Analysen utnyttjas även i uppgörandet av [Tillsynsmyndighetens bedömning](#) (se sidan 10).

Publikationen [Finansiell ställning och risker i företagen under tillsyn](#) uppgörs två gånger om året utifrån analysresultatet och den innehåller en samlad bedömning av läget på finansmarknaden i Finland. Dessutom publiceras sektorspecifika analyser. På webbplatsen [Finansinspektionen.fi](#) lägger Finansinspektionen ut bland annat sektorspecifika boksluts- och kapitaltäckningsuppgifter och olika volymsiffror. Flera sammandrag av sektorspecifika

¹Utredning om iakttagande av livförsäkringsbolagens skällighetsprincip inom livförsäkring

Utredning om trafikförsäkringens lönsamhet

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring

Arbetslöshetskassor

analyser av försäkringsverksamheten och statistik publiceras årligen¹.

Hörnstenen i tillsynen är kvartalsrapporteringen

Under de senaste åren har EU-regleringen ställt allt högre krav på tillsynsobjektens rapportering. Regleringen på EU-nivå medför ännu högre krav.

Under året bereddes ibruktagningen av bland annat följande rapporter:

- bankernas likviditet
- bankernas balansräkning och resultaträkning
- bankernas kapitaltäckning
- försäkringsbolagens Solvens II
- förvaltare av alternativa fonder (AIFM).

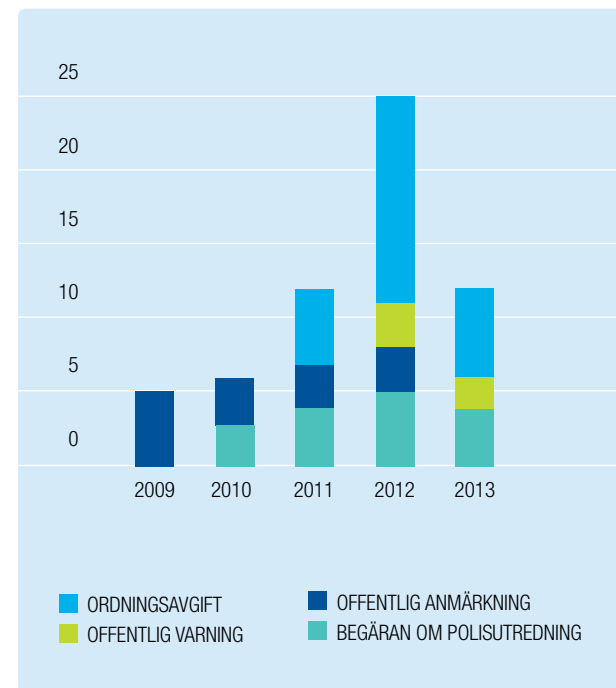
De nya rapporterna som redan är i användning hänför sig till derivat- (EMIR) och blankningstransaktioner. Samtliga projekt har krävt betydande satsningar av såväl tillsynsobjekten som Finansinspektionen i frågor som gäller rapporteringens innehåll och datasystem.

Finansinspektionen har ett nära samarbete med Finlands Bank i syfte att göra rapporteringen så enkel som möjligt för tillsynsobjekten. Samtidigt utnyttjas Finansinspektionens och Finlands Banks synergifördelar.

Tillämpandet av sanktioner bidrog till att minska antalet försenade rapporter

Finansinspektionen erhöll 2012 rätten att påföra en ordningsavgift för fel och förseningar i ekonomiska rapporter vilket återspeglades i en avsevärd uppgång i mängden ordningsavgifter under året. Under 2013 minskade antalet rapporteringsdröjsmål och endast fem ordningsavgifter

Sanktioner 2009–2013

påfördes. En ordningsavgift gällde ett brott mot begränsningarna enligt lagen om placeringsfonder. Under året utfärdades två offentliga varningar till banker.

Antalet misstänkta fall av missbruk på värdepappersmarknaden följer aktiviteten på marknaden

Antalet misstänkta fall av missbruk på värdepappersmarknaden som undersöktes var 100, av dessa hänförde sig 47 till missbruk av insiderinformation, 28 till förvrängning av marknaden och 17 till informationsskyldighet enligt värdepappersmarknadslagen och 8 till övriga fall av missbruk. Av börsen mottogs 36 och av förmedlare 34 anmälningar om misstänkta värdepapperstransaktioner. Antalet var större än året innan vilket bidrog till att antalet undersökta insiderfall ökade.

Ett ökat antal ändringar av resultatinstruktionerna, omstruktureringar av företag och övriga företagstransaktioner, exempelvis avlägsnande från listan, leder i allmänhet till ett ökat antal insiderfall. Andelen skentransaktioner av misstänkta fall av förvrängning av marknaden var stor.

[Läs mer på Finansinspektionen.fi](#) > Statistik > Sanktioner, begäran om utredning och misstänkta fall av missbruk

De nya rapporteringsprojekten kräver betydande insatser såväl av tillsynsobjekten som av Finansinspektionen.

Ett större antal uppgifter och högre kravnivå ökar kraven på processerna

Processen för kontinuerlig analys och tillståndsprocessen för värdepappersföretag och fondbolag utvärderades i samarbete med en utomstående konsult. Arbetet resulterade i bland annat en precisering av anvisningarna för ansökan om verksamhetstillstånd. Målet är att minska antalet begäran om tilläggsutredning. Analysprocessen eftersträvar mer precis inriktat och fördjupat analysarbete samt intern effektivitet.

Utvecklingen av processerna styrs även av uppbyggnaden av en gemensam europeisk tillsyn genom de krav som bankunionen samt EU:s bank-, försäkrings- och värdepappersmyndigheter ställer. Finansinspektionen har gått i spetsen för detta arbete. Läs mer om ämnet på sidan 18.

Utredningsman **Kaarlo Jännäri** bedömde i sitt arbete samarbetet mellan Finansinspektionen och Finlands Bank. Målet var att finna åtgärder för att effektivisera verksamheten och sänka kostnaderna. Samarbetet fördjupades utifrån utredningsarbetet och utveckling av data-system, informationsförvaltnings- och dokumenttjänster samt uppgifter inom förvaltning och personaltjänster överfördes till Finlands Bank vid årsskiftet.

Finansinspektionen stöder tillsynsobjektens förberedelser för regeländringarna och de nya rapporteringskraven genom flera meddelanden, möten och utbildning som riktas till alla tillsynsobjekt.

Finansinspektionen tog under året emot 14 500 ekonomiska rapporter av tillsynsobjekten, samt bland annat 2 500 meddelanden om blankning av aktier. En rapport om de senare nämnda lämnas ut två gånger om dagen.

[Se också:](#) Finansinspektionen.fi > Tillsyn > Marknadstillsyn > Anmälan av korta positioner

Tillsynsobjektens starka riskhanteringsförmåga och förvaltning av hög kvalitet

Tillsynsmyndighetens bedömning uppgörs årligen över de största tillsynsobjekten

Under året uppgjordes Tillsynsmyndighetens bedömning över 17 tillsynsobjekt. Över små tillsynsobjekt uppgjordes sektorvisa sammanfattade bedömningar för Finansinspektionens interna bruk.

Tillsynsmyndighetens bedömning är en samlad bedömning av risker som ingår i tillsynsobjektets affärsverksamhet, kapitaltäckningen som reserverats för täckning av riskerna och om förvaltnings- och riskhanteringsnivån. Bedömningen uppgörs årligen över stora tillsynsobjekt och med 2–3 års mellanrum över mindre tillsynsobjekt. Bedömningen presenteras för varje bolags ledning och behandlas i dess styrelse.

Genomförandet av uppmaningar och rekommendationer uppföljs och en bedömning av läget görs senast i följande Tillsynsmyndighetens bedömning.

Inspektioner och platsbesök inriktas utifrån risk

Under året gjordes 60 inspektioner och 445 platsbesök.

Inspektionerna av de största kreditinstitutens marknads- och likviditetsrisker fortsatte. I bankerna gjordes flera inspektioner av intern styrning och intern kontroll. Dessutom inspekterades risker i företagskrediter och bokföring av dem. Flera banker uppmanades att utveckla organiseringen av den interna kontrollen och riskhanteringen. Fokus i platsbesöken i kreditinstituten låg på intern styrning samt på kontinuitetsplaner och krishantering.

Inspektionerna av betalningssystemen och kortprocesserna i bankerna fortsatte. I inspektionsresponsen om betalningssystemen påpekades om bristfälliga reservsystem vid allvarliga störningar i betalningssystem. Inga betydande brister upptäcktes i samband med inspektioner av kortprocesser. Finansinspektionen rekommenderade dock att bankerna ska erbjuda mångsidigare möjligheter att bestämma olika säkerhetsgränser för betalkort i syfte att förhindra missbruk. Nya inspektionsteman var nätbankernas säkerhet och kontroll av betaltransaktioner i syfte att förhindra penningtvätt.

I likhet med föregående år inspekterades inlåningsbankernas och försäkringsbolagens processer för behandling av kundklagomål. Behandlingsprocesserna var till största delen ändamålsenliga.

Försäkringsbolagens beredskap inför Solvens II bedömdes genom att fortsätta med inspektioner av beräkning av ansvarsskuld i bolag i vilka en inspektion inte ännu hade gjorts. I samband med inspektionerna upptäcktes utvecklingsbehov i såväl redovisning som resursplanering och dokumentering av projekt. Övriga fokusområden för tillsynen av försäkringsbolag var bland annat intern styrning.

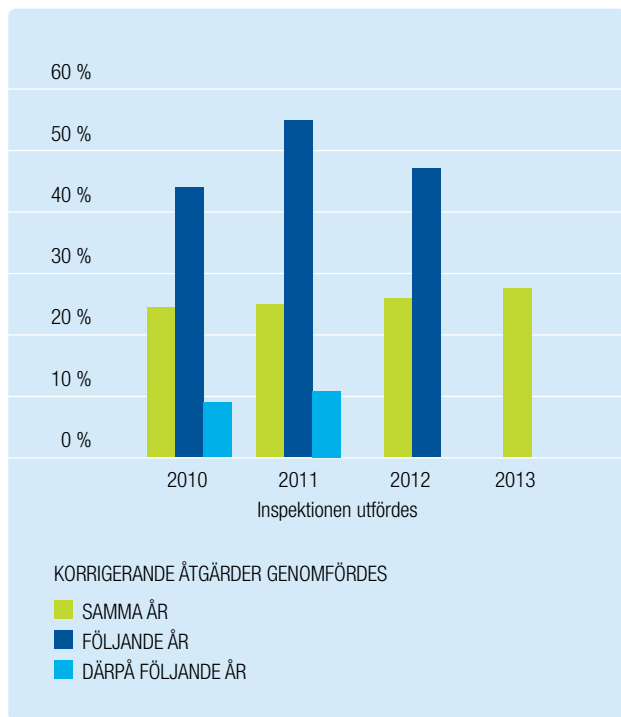
Inspektionerna av arbetspensionsförsäkringsbolagen koncentrerades på investeringsverksamheten och dess riskhantering samt på intern styrning med fokus på förvaltningskultur, ersättningar och insiderhandel. Bolagen uppmanades bland annat att ändra på investeringsverksamhetens limitsystem och befogenheter på ett sådant sätt att styrelsen ska ha bättre möjligheter att i enlighet med sitt ansvar styra och övervaka investeringsverksamheten. Till arbetspensionsförsäkringsbolagen gavs en rekommendation om att de ska precisera principerna om val av styrelsemedlemmar och förbättra anvisningarna om transaktioner med närkretsen. I pensionsstiftelserna och -kassorna låg fokus på bedömningen av investeringskompetensen och -planerna och på styrelsens övervaknings- och styrningsansvar.

Vid inspektionerna som gällde medlemskap i arbetslöshetskassor och organisering av medlemsfrågor uppmanades kassorna att fästa uppmärksamhet vid intern kontroll av funktioner som lagts ut på entreprenad, behandling av ansökningar utan dröjsmål och jämlik behandling av medlemmarna.

Inspektionerna av värdepappersföretagen inriktades på genomförandet av kundernas uppdrag och på förvaltning av projektspecifika insiderregister. Inga betydande brister upptäcktes i samband med dessa.

Vid platsbesöken till värdepappersföretag och fondbolag bedömdes bland annat förvaltningen, riskhanteringen, organisering av verksamheten, handelsförfaranden och interna processer. Särskilt små tillsynsobjekt upplever det som utmanande att iaktta de ökande och allt mer invecklade reglerna.

Korrigerande åtgärder genomfördes

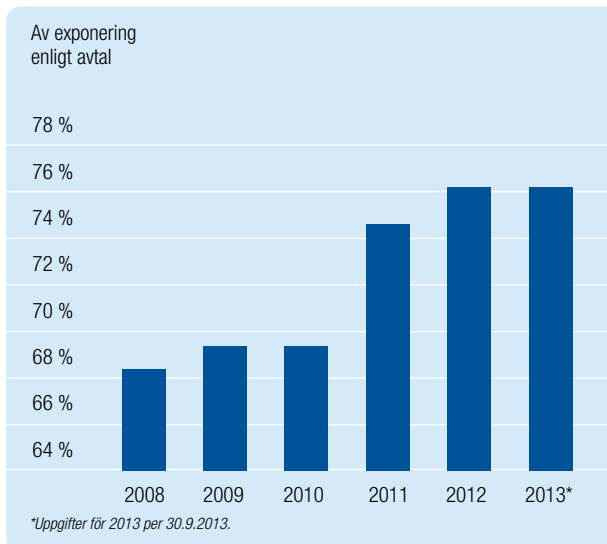
Genomförandet av korrigerande åtgärder uppföljs och läget med öppna utmaningar rapporteras i Tillsynsmyndighetens bedömning. Uppföljningen visar att tillsynsobjekten genomför en fjärdedel av de korrigerande åtgärderna under inspektionsåret och ungefär hälften följande år.

Interna modeller i en allt viktigare roll

Ansökningar av flera banker behandlades med vilka tillsynsobjekten ansökte om tillstånd för interna metoder för beräkning av kapitalkraven. Vid bedömningen av tillstånden för interna modeller som tillsynsobjekten ansökt om fästes särskild uppmärksamhet vid att parametrarna är tillräckligt konservativa och de förutsättes ha säkerhetsmarginaler. Utöver nya ansökningar bedömdes även planer på betydande modelländringar i godkända metoder som kräver tillstånd av tillsynsmyndigheten. Flera ansökningar har överlappat varandra vilket har lett till dröjsmål i bedömningen.

I nuläget bedöms tre fjärdedelar av bankernas kreditrisker med interna metoder.

Andelen interna modeller vid fastställande av bankernas kreditrisk

Vid bedömningen av interna modeller fästes särskild uppmärksamhet vid att parametrarna är tillräckligt konservativa.

Regleringsåret i korthet

Banksektorn

Finansinspektionen ansåg det vara viktigt att lagen om kreditinstitut som nu är under beredning även ska ingå föreskrifter om organisering av makrostabilitetstillsyn och de instrument för makrostabilitetstillsyn som Finansinspektionen kan använda.

Finansinspektionen betonade att i samband med genomförandet av kapitaltäckningsdirektivet (CRD IV) ska samma instrument som i de övriga nordiska länderna börja tillämpas. Finansinspektionen betonade vidare att lagstiftningen i Finland bör ge tillstånd att använda även andra instrument, särskilt belåningsgrad, i syfte att förebygga och begränsa makrostabilitetsrisker.

Reformen av kreditinstitutslagen betonar vikten av myndigheternas inbördes samarbete. Finansinspektionen förberedde sig i samarbete med Finlands Bank på behovet av tillsyn i samband med upprättandet av makrostabilitetsanalyser.

EU-lagstiftningen om kapitaltäcknings- och likviditetskrav slutfördes på våren och offentliggjordes i juli. Finansinspektionen ansåg att beredningen av bestämmelserna om kapitalbasen och de nya likviditetskraven samt effektivare tillsyn av gränsöverskridande finansiella grupper är extra viktiga. Under beredning var bland annat en teknisk standard vars syfte är att säkerställa enhetlig tillämpning av bestämmelserna om finansiella konglomerat vid beräkningen av

finans- och försäkringskonglomerats kapitaltäckning. Mycket viktig var även standarden om behandlingen av instrument som gäller olika stor vinstutdelning i kreditinstitutens kapitalbas.

Finansinspektionen ansåg ibruktagandet av de nya likviditetsbestämmelserna vara viktigt och deltog därför även i utarbetandet av standarder för likviditetsrapportering.

Kapitaltäcknings- och rapporteringsbestämmelserna som gäller sektorn förnyades till att motsvara EU-reglerna som trädde i kraft från och med början av 2014.

EU-rådets förordning som föreskriver om ECB:s uppgifter inom tillsyn av bankernas solvens gavs ut den 29 oktober. Beredningen av stimulerings- och krishanteringsdirektivet samt förordningen om gemensam krislösning och en krisfond i euroområdet framskred.

Finansinspektionen ansåg att byggandet av en gemensam krislösningsmekanism och harmonisering av bestämmelserna om krislösning på EU-nivå utgör viktiga delar av bankunionen som är nödvändiga för att komplettera den gemensamma banktillsynen i euroområdet. Finansinspektionen inverkade i samarbete med Finansministeriet på beredningen av bestämmelserna.

Försäkringssektorn

På EU-nivå uppnåddes äntligen enighet om behandlingen av långfristiga försäkringsavtal i beräkningen av ansvarsskuld och kapitalkrav.

Det nya solvens- och tillsynsramverket för liv- och skadeförsäkringsbolag, det vill säga Solvens II ska börja tillämpas från och med början av 2016. Finansinspektionen deltog med en betydande insats i beredningen särskilt gällande genomförandet av konsekvensbedömningen (long term guarantee assessment) i slutskedet.

Artiklarna i direktivet som handlar om företagsstyrningssystemet införlivades i försäkringsbolagslagen redan från och med början av 2014.

EIOPA utfärdade för förberedelserna av ibruktagandet så kallade interimistiska anvisningar om företagsstyrningssystemet, riskhantering och rapportering samt förgranskning av interna modeller. Finansinspektionen fogade riktlinjerna till sina föreskrifter och anvisningar.

Finansinspektionens mål i arbetsgrupperna som förnyar arbetspensionsförsäkringsinstitutens solvensreglering har varit att det nya ramverket ska i större utsträckning än i nuläget ta i beaktande riskerna som ingår i olika investeringsinstrument och att det ska finnas ett kapitalkrav för alla väsentliga riskfaktorer. Uppmärksamhet bör fästas såväl vid kvantitativa som kvalitativa åtgärder för riskhantering.

Värdepapperssektorn

Under året uppnåddes inom EU enighet om flera förslag till bestämmelser om bland annat börsbolags informationsskyldighet,

aktieägares flaggningskyldighet, missbruk av marknaden, bokslut och revision. Reglerna träder i kraft i etapper under åren 2015–2016.

Förhandlingarna om bestämmelserna som gäller bland annat handel med finansiella instrument och rutiner för företag som tillhandahåller investeringstjänster framskred intensivt och beslut fattades i januari 2014. Förhandlingarna om regler gällande paketerade investeringsprodukter och värdepapperscentraler fortsatte.

Europeiska kommissionen utfärdade under året även förslag gällande reglering av bland annat penningmarknadsfonder, långsiktiga investeringsfonder och referensvärden. ESMA bereder mer exakta genomföranderegler för merparten av dessa projekt.

Regeringen utfärdade en proposition om nationellt införande av direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder i september. Den föreslagna lagstiftningen täcker i princip alla gemensamma investeringar som inte görs i en investeringsfond enligt lagen om placeringsfonder. Den omfattar bland annat specialinvesteringsfonder samt fastighets- och kapitalinvesteringar. Lagen förväntas träda i kraft i mars 2014.

Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om verksamheten på värdepappersmarknaden förnyades helt och hållet och de trädde i kraft den 1 juli. Förnyandet grundar sig på totalreformen av värdepappersmarknadslagstiftningen som trädde i kraft den 1 januari.

Kund- och investerarskydd av hög kvalitet

Antalet kontor har minskat, men tillgången på grundläggande banktjänster är i regel god

Enligt en utredning om grundläggande banktjänster som gjordes i mars har antalet privatkundskontor fortsatt att minska och priserna på vissa banktjänster har höjts. Enligt Finansinspektionens uppfattning är tillgången på grundläggande banktjänster i regel fortsatt god.

I fråga om prissättningen av tjänster fäste Finansinspektionen speciellt uppmärksamhet vid den avgift som uppstår för kontantbetalning av en faktura. Utredningen görs årligen och i den undersöks tillgången på och prissättningen av grundläggande banktjänster.

[Läs mer: Finanskund.fi > Finansiella tjänster > Banktjänster > Grundläggande banktjänster](#)

Krav på ändring av lånemarginalen kan vara oskäligt för kunden

Finansinspektionen behandlade tolkningar av höjningar av marginalerna på bostadslån och skickade i mars ett brev till bankerna som redogjorde för bostadslåntagarnas ställning när ändringar görs i kreditförhållandet eller säkerheterna.

Finansinspektionens uppfattning är att tillgången på grundläggande banktjänster i regel fortsatt god.

Produktutveckling av investeringsprodukter som europeiskt tillsynsytta

De europeiska värdepappers-, försäkrings- och bankmyndigheterna (ESMA, EIOPA och EBA) utgav i november gemensamma principer för produktutvecklingsprocesserna inom finansbranschen. Målet är att främja konsumentskyddet genom att förbättra tjänsteleverantörernas interna produktutvecklings- och förvaltningsprocesser. Tillsynsmyndigheternas gemensamma mål är att behoven på produktens målmarknad alltid ska beaktas redan i planeringsskedet.

Tjänsteleverantörens styrelse har i uppgift att sörja för att den har tillgång till förfaranden som möjliggör produktutveckling och kontinuerlig uppföljning och tillsyn av förvaltningen av existerande produkter.

De finländska placeringsfondernas faktablad uppfyller till största delen kraven

Enligt en utredning som gjordes under året uppfyller de finländska placeringsfondernas faktablad till största delen de krav som ställs på dem. Många fondbolag behöver dock ännu förbättra bland annat beskrivningarna av fondernas investeringsinriktning.

Finansinspektionen i offentligheten

100+

anföranden utanför huset

300+

bakgrundsinformation till medierna eller intervjuer

1 000+

mediaträffar

Bättre riskbeskrivningar och avkastningsexempel

På basis av en utredning om marknadsföringen av strukturerade investeringsprodukter observerades att en del aktörer har utrymme för förbättringar till exempel i riskbeskrivningarna och uppgörandet av avkastningsexempel. En del aktörer hade även brister i tillhandahålllet av prospekt och lånespecifika villkor.

Bedömning av tillståndsplikt ofta nödvändig

När verksamhetsmodellerna utvecklas har behovet av verksamhetstillstånd bedömts bland annat för verksamhet i form av gruppfinansiering, valutahandelstjänster och råvaruderivatverksamhet.

De flesta börsnoterade bolagen presenterade fortfarande framtidsutsikter i delårsrapporterna

Kravet om presentation av framtidsutsikter i delårsrapporterna och bokslutskommunikén som gäller börsnoterade bolag avlägsnades i början av året när den nya värdepappersmarknadslagen trädde i kraft. Enligt en utredning fortsatte dock nästan alla bolag med att presentera framtidsutsikterna på samma sätt som tidigare. Under året meddelade några bolag att de övergår till att presentera utsikterna endast i bokslutskommunikén. Lagändringen inverkar dock inte på börsnoterade bolags skyldighet att vid behov utfärda en resultatvarning.

Börsbolagens svagare finansiella situation återspeglades bland annat i ett ökat antal resultatvarningar, finansieringsarrangemang och emissioner. Bolagen ska informera i rätt tid och konsekvent om såväl positiv som negativ resultatutveckling. I samband med godkännandet av börsprospekt fästes särskild uppmärksamhet vid sättet på vilket bolagen informerar om risker och osäkerheter i verksamhetens kontinuitet och om sin finansiella ställning.

Läs mer: Fyra nummer publicerades på finska av nyhetsbrevet Markkinat. Webbplatsen Noteradebolag.fi betjänar i frågor som gäller informationsskyldigheten.

Inom redovisningstillsynen fästes uppmärksamhet på presentation av finansiella risker, värderingsfrågor och uppgifter om närståendekrets

Det osäkra marknadsläget och bolagens svagare ekonomiska situation krävde att tillsynen inriktas bland annat på uppgifter om finansiella risker och värderingen av tillgångar. Bokslutsfrågor som hänförde sig till finansiella instrument inom banksektorn, exempelvis värdering av lånestocken, var också föremål för tillsyn.

Finansinspektionen deltog även i en utredning som koordinerades av ESMA i vilken de europeiska redovisningstillsynsmyndigheterna bedömde IFRS-boksluten för 39 finansinstitut. Av utredningen framgick att uppgifterna enligt IFRS-standarderna i allmänhet hade presenterats men kvaliteten på och insynen i uppgifterna var brokig vilket försämrade jämförbarheten. Särskilt bokslutsuppgifterna om kreditrisk och justering av lånevillkor (forbearance) behöver förbättras.

Inom tillsynen av information om närståendekretsen utreddes bolagens processer för insamling av information om närståendekretsen och hur bolagen säkerställer att väsentliga närståendekretstransaktioner upptas i bokslutet. Det fanns rum för utveckling i fastställandet av närkrets, rapportering om transaktioner med närstående samt bokslutsuppgifter om dessa.

Finansinspektionen producerar objektiv information om spar- och investeringsprodukter på webbplatsen Finanskund.fi.

Bolåneräntor, amorteringsvillkor och risker

Investeringsprodukters egenskaper, kostnader och intäkter

Investerarenkät om användning av börsnoterade bolags investerarinformation stödde fokusområden inom tillsynen

Finansinspektionen genomförde en investerarenkät om användningen av investerarinformation som börsnoterade bolag offentliggör. Enkäten besvarades av närmare 250 personer av vilka 90 procent klassificerade sig som icke-professionella investerare. Personerna som svarade ansåg att informationskvaliteten var ganska bra men att den varierar mellan olika bolag.

Enkätresultatet stöder inriktningen av tillsynen på entydig och konsekvent information och på att analyser av den finansiella ställningen och resultatutvecklingen ska ingå i de ekonomiska rapporterna.

Kundupplysningsteman presenteras i olika kanaler

Finansinspektionen producerar objektiv information om spar- och investeringsprodukter på webbplatsen Finanskund.fi. Antalet besökare på webbtjänsten är inte ännu större än 7 000 besökare per månad, men antalet besökare har vuxit kraftigt under de senaste åren. Innehållet gjordes lättare att hitta och nya tekniska funktioner (till exempel möjlighet att dela på sociala medier) togs i bruk.

Kundupplysningar riktades särskilt till bolåneansökare genom att utnyttja en sökmaskinstyrning till tjänstens bolåneavsnitt.

Experter höll informationsinslag för allmänheten på investerings- och skattemässan och på övriga föreläsningar för allmänheten.

Expertsamarbete kring kundupplysning till ungdomar inleddes på nätverket Muntalous.org. Ett innehållsavsnitt om betalningar och avtal genomfördes i samband med Finlands Bank för webbplatsen Euro.fi som riktar sig till ungdomar.

Större synlighet för frågor kring kundupplysning eftersträvades genom träffar med redaktörer som handlade om investerar- och kundskydd. Ämnena var offentliggörande av blankningspositioner, invecklade investeringsprodukter som erbjuds till icke-professionella investerare, varning om finansiella kontrakt avseende prisdifferenser, nya betalningssätt, hur bindande ett avtal är, grundläggande fakta om arbetslöshetsförsäkring, gruppfinansiering, boksluts/redovisningstillsyn av börsnoterade bolag och ändringar i börsnoterade bolags information.

Finansinspektionens telefonrådgivning svarade på bank-, försäkrings- och investeringskunders frågor om bland annat hur tjänsteleverantörer på finansmarknaden bör agera. Rådgivningen fick totalt omkring 440 förfrågningar. Under året mottogs ungefär 340 skriftliga kundkontakter.

Av alla förfrågningar rörde ungefär två tredjedelar bankärenden, ungefär en fjärdedel försäkringsärenden och en tiondedel investeringsärenden. Kontakterna gällande bankärenden handlade i allmänhet om ändring av avtalsvillkor. De vanligaste frågorna om försäkringsärenden handlade om ersättningsförfarande och tiden för behandling av ersättningsansökan.

Innan du ingår ett avtal bör du se till följande

Hur du identifierar bedrägeriförsök

Kundens skyldigheter vid förvärv av investeringsprodukter

Verkningsfullt samarbete mellan tillsynsmyndigheterna

De viktigaste målen för Finansinspektionens internationella tillsynssamarbete

- Identifiera och ingripa i ett tidigt skede i risker som hotar finansmarknaden i Finland
- Främja beredningen av en harmoniserad reglering och tillsynsrutiner i EU:s bank-, försäkrings- och värdepappersmyndigheter (EBA, EIOPA och ESMA)
- Medverka till en ändamålsenlig och proportionell reglering för finansmarknaden i Finland
- Främja nya reglerings- och tillsynsprojekt som gäller finansiella produkter och konsumentskydd och inverka till att enhetliga riktlinjer på EU-nivå efterföljs i tillsynen av de olika sektorerna.
- Medverka till att högkvalitativa tillsynsrutiner tas i bruk i hela EU-området särskilt genom att stärka tillsynskollegiernas verksamhet

Tack vare EBA:s, EIOPA:s och ESMA:s åtgärder blev bedömningen av riskerna på finansmarknaden i EU effektivare och koordineringen av de nationella tillsynsmyndigheternas verksamhet blev bättre.

Finansinspektionen deltog under året aktivt i uppbyggnaden av den nya gemensamma banktillsynsmekanismen (SSM) i euroområdet. Närmare om detta på sidan 18.

Påverkan på viktiga områden i EU-myndigheterna

Många tekniska reglerings-, genomförande- och rapporteringsstandarder samt riktlinjer var under beredning i EBA, EIOPA och ESMA.

Finansinspektionen deltog i beredningen i frågor som är viktiga för finanssektorn i Finland.

Utöver reglering ger EU-myndigheterna regelbundet ut rapporter om riskerna i EU:s finanssektor. Myndigheternas gemensamma kommitté samlar ihop riskerna för de olika sektorerna och bedömer deras verkningar på marknadsstabiliteten. Finansinspektionen deltog speciellt i beredningen av denna riskbedömning som täcker alla sektorer. Samtidigt erhöles viktig jämförande information för analys och tillsyn av finanssektorn i Finland.

I systemriskkommittén samarbetade Finansinspektionen med Finlands Bank. Vid sidan av regelbunden analys av makrostabilitetsriskerna var ESRB:s viktigaste projekt beredningen av rekommendationer för användning av makrostabilitetsindikatorer och -instrument. Rekommendationerna styr genomförandet av den nationella makrostabilitetspolitiken och de utfärdades i början av 2014.

☐ **Se också:** [Finansinspektionen.fi](#) > EU-system för finansiell tillsyn

Kapitaltäcknings- och likviditetsreglerna för banksektorn förnyades

EBA:s arbete dominerades av beredningen av tekniska standarder och riktlinjer som hänför sig till EU:s kapitaltäcknings- och likviditetsregler.

Standarderna om kapitalbasens struktur och den tekniska standarden om beräkningen av finans- och försäkringskonglomerats kapitaltäckning är viktiga för Finland. Beredningen av regleringsstandarder som förbättrar till-

synskollegiernas verksamhet och riktlinjer för bedömning av kapitalstyrkan var även viktiga för Finland.

De uppnådda resultaten motsvarade till stor del Finansinspektionens mål. Finansinspektionen betonade även vikten av ibruktagandet av de nya likviditetskraven och deltog i uppgörandet av EBA:s standarder för likviditetsrapportering.

Finansinspektionen gav sitt stöd till att insamlingen av tillsynsinformation grundar sig på harmoniserad rapportering av finansiell information på EU-nivå (FINREP) och betonade att likadana informationssystemslösningar ska användas i datainsamlingen till olika myndigheter.

☐ **Se också:** [Finansinspektionen.fi](#) > Regelverk > Internationella regleringsprojekt > CRD IV-paketet

Reformen av försäkringssektorns solvensreform Solvens II framskred

Finansinspektionen ansåg det vara viktigt att reformen av regleringen och tillsynen av liv- och skadeförsäkringsbolagens solvens (Solvens II) framskred effektivt och deltog därför i de viktigaste beredningsgrupperna i EIOPA.

Finansinspektionens mål var att regleringen ska motsvara även särdragen hos försäkringssektorn i Finland. Fokus i arbetet låg särskilt på enhetliga och tydliga definitioner som används i beräkning av ansvarsskuld och kapitalkrav, krav gällande interna modeller och ändamålsenlig myndighetsrapportering.

Arbetet framskred ännu smidigare efter att man i november fattade ett beslut på EU-nivå om att direktivet ska träda i kraft från och med början av 2016.

Finansinspektionen deltog i EIOPA i uppgörandet av de interimistiska riktlinjer som trädde i kraft från och med början av 2014. Riktlinjerna handlar om tillsynsobjektens

system för företagsstyrning, förebyggande riskbedömning, rapportering till tillsynsmyndigheterna och förhandsbedömning av interna modeller som används vid beräkning av solvens.

Satsningar i tillsynssamarbete inom värdepapperssektorn

Finansinspektionen deltog i ESMA i beredningen av regler gällande värdepappers- och clearingverksamhet och i utvecklandet av tillsynsrutiner. Dessa var bland annat olika rapporteringsprojekt och praktiskt tillsynssamarbete som hänför sig till prospekt, investeringsfonder och IFRS-bokslut.

ESMA gav ut gemensamma prioriteter för tillsyn av IFRS-bokslut som iaktogs av alla europeiska myndigheter för redovisningstillsyn.

Finansinspektionen deltog aktivt i ESMA även i främjandet av jämförbarheten hos bankernas IFRS-bokslut. ESMA gav ut en utredning över ämnet i november.

Gemensam syn på tillsynen av produktinnovationer

Finansinspektionen arbetade aktivt i EBA:s, EIOPA:s och ESMA:s gemensamma kommitté för en harmonisering av regleringen av kundskydd och kundinformation. Direktör **Anneli Tuominen** var ordförande för konsumentskydds- och innovationskommittén som är underställd den gemensamma kommittén.

Myndigheterna offentliggjorde i november en gemensam ståndpunkt om de krav som ställs på produktutvecklingsprocesserna. I EIOPA deltog Finansinspektionen bland annat i beredningen av riktlinjer och rekommendationer för behandling av kundklagomål och i utredningar som betjänar tillsynen av kundskyddet som EIOPA gav ut.

Nordiskt och övrigt tillsynssamarbete

De nordiska tillsynskollegierna granskade regelbundet finanskoncernernas kapitaltäckning, likviditet, lönsamhet och risker samt uppgjorde samlade kapitalbedömningar.

Nordiska gemensamma inspektioner av bland annat bankkoncernernas likviditetsrisker fortsatte. Beredningen av gränsöverskridande bankkoncerners krishantering fortskred.

Finansinspektionen hade som mål system som på ett likvärdigt sätt beaktar behoven i alla länder där gränsöverskridande koncerners bolag är belägna.

Finansinspektionen arbetade för en harmoniserad definition av bankernas kapitaltäckningsbuffertar i Norden. Framskridandet av Solvens II-reformen och dess inverningar behandlades på tillsynsmyndigheternas möten.

Den nordiska arbetsgruppen för ansvarsskuld analyserade och eftersträvade enhetliga rutiner för behandling av kompositbolag och försäkringar med garanterad avkastning. Den nordiska arbetsgruppen för interna modeller behandlade särskilt modellering av försäkringsrisker och bedömning av samverkan av riskerna.

Inom ramen för NASDAQ OMX:s nordiska tillsynssamarbete bedömdes organiseringen av börsverksamheten och utarbetades gemensamma riktlinjer i viktiga tillsynsfrågor.

Finansinspektionen deltog tillsammans med de övriga nordiska tillsynsmyndigheterna i de två centrala motparternas, EMCF:s och NASDAQ OMX Clearing AB:s, tillsynssamarbete.

Samarbetet gällande underhåll och utveckling av handelsrapporteringen fortsatte med de nordiska tillsynsmyndigheterna.

“Banking and Supervision under Transformation”

Finansinspektionen ordnade i februari för tillsynsobjektens och de övriga intressegruppernas ledning seminariet “Banking and Supervision under Transformation” som handlade om bankunionen och regleringen av banksektorn och dess verkningar.

Talare var Finlands Banks generaldirektör **Erkki Liikanen**, Europeiska centralbankens vice ordförande **Vitor Constâncio**, Europeiska bankmyndighetens (EBA) ordförande **Andrea Enria**, direktör **John Berrigan** från Europeiska kommissionen, Nordeas koncernchef **Christian Clausen**, professor **Sixten Korkman** från Aalto-universitetet samt **Pentti Hakkarainen**, vice ordförande i Finlands Banks direktion och ordförande för Finansinspektionens direktion.

[Program och föreläsningar](#): Finansinspektionen.fi > Press och publicerat > FIN-FSA Conference on EU Regulation and Supervision

Gemensam banktillsyn i euroområdet

Bestämmelser om ECB:s uppgifter inom tillsynen av bankernas stabilitet i euroområdet utfärdades genom en förordning av Europeiska rådet som trädde i kraft från och med början av november. ECB ska inleda tillsynen i praktiken i november 2014 efter en övergångsperiod på ett år.

Genom förordningen grundades en gemensam banktillsynsmekanism (SSM, [Single Supervisory Mechanism](#)) som utgörs av ECB och banktillsynsmyndigheterna i euroområdet. EU-medlemsstater utanför euroområdet har även möjlighet att ansluta sig.

Drygt 5 800 banker kommer att omfattas av den gemensamma tillsynen. Under ECB:s direkta tillsyn står cirka 130 stora banker till vilka hör från Finland OP-Pohjola-gruppen, Nordea Bank Finland Abp och Danske Bank Abp.

Finansinspektionen deltar även i fortsättningen i tillsynen av dessa banker tillsammans med ECB. Tillsynen av de övriga bankerna ligger i huvudsak på de nationella tillsynsmyndigheternas ansvar, men ECB följer upp och utfärdar riktlinjer även om tillsynen av dessa banker. Om samarbetet mellan ECB och de nationella tillsynsmyndigheterna föreskrivs närmare i ECB:s ramförordning ([SSM Framework Regulation](#)) som skickades ut på samråd i februari 2014.

Omfattande anvisningar ([SSM Supervisory Manual](#)) har uppgjorts om tillsynsmetoder, -rutiner, -processer och fattandet av tillsynsbeslut. Det centrala berednings- och beslutsorganet är tillsynsrådet ([Supervisory Board](#)) till vars röstberättigade medlemmar direktörerna för de nationella tillsynsmyndigheterna hör.

Aktivt med i beredningen av den gemensamma tillsynsmekanismen

Finansinspektionen ansåg det vara viktigt att skapa harmoniserade, högklassiga och effektiva handlingsmodeller för tillsynen. Besluts- och beredningsprocesserna samt informationsinsamlings- och rapporteringssystemen ska vara ändamålsenliga. I koncerner som har bolag såväl i euroländerna som utanför euroområdet måste samarbetet även med tillsynsmyndigheterna utanför euroområdet fungera väl. Förnyandet av tillsynen ska ge synergifördelar bland annat i användningen av resurser vilket främjar systemets kostnadseffektivitet på lång sikt.

Finansinspektionen deltog tillsammans med Finlands Bank i beredningen på EU-nivå. I beredningen som leddes av ECB medverkade Finansinspektionen särskilt till utvecklandet av den gemensamma tillsynsmodellen. Biträdande direktör **Jukka Vesala** var ordförande för arbetsgruppen som utvecklade tillsynsmodellen. Resultatet av arbetet har samlats i en manual för SSM-tillsyn som används som grund för den gemensamma tillsynen.

Finansinspektionen deltog även i testningen av SSM-bankrapporteringen på hösten. Andra viktiga projekt var byggandet av tillsynsgrupper som utgör kärnan i banktillsynen ([JST, Joint Supervisory Team](#)) och beredningen av ECB:s ramförordning som reglerar tillsynen.

En utförlig bedömning av stora banker inleddes

En utförlig bedömning ska göras av bankerna som övergår till direkt tillsyn. Avsikten med bedömningen är att utreda bankernas tillstånd före november 2014. Bedömningen är uppdelad i tre delar:

- bedömning av kvaliteten på fordringar i balansräkningarna
- bedömning av de största riskerna och
- stresstester.

I Finland deltar i bedömningen OP-Pohjola-gruppen, Nordea Bank Finland Abp och Danske Bank Abp. Beredningen av bedömningen av kvaliteten på fordringarna i balansräkningen inleddes på sommaren och det praktiska arbetet utförs våren 2014. I den djupgående bedömningen deltar i första hand Finansinspektionens experter och därtill deltar anställda på ECB och externa experter i projektet. Bedömningen ger ingående information om banksektorn inom EU och eventuella stödåtgärder som behövs för att säkerställa stabiliteten.

Harmonisering av tillsyns- och inspektionsrutiner

Finansinspektionen iakttar redan nu europeiska tillsynsrutiner som de nationella tillsynsmyndigheterna har utarbetat i samarbete inom Europeiska bankmyndigheten (EBA). Trots det medför tillsynshandboken nyheter i bland annat bedömningen av bankernas risker, tillsynsverksamheten, sanktioner, behandlingen av ansökningar om verksamhetstillstånd, rapportering och tillsynsmyndighetens beslutsförfaranden.

Finansinspektionen deltar aktivt i den gemensamma beredningen som utförs under ledning av ECB vilket bidrar till genomförandet av förändringen. Bankerna ska informeras om ändringarna som påverkar deras verksamhet under övergångsperioden.

Direktionen

Vice ordförande **Martti Hetemäki**

politices doktor
statssekreterare som kanslichef, Finansministeriet

(suppleant: **Tuija Taos**, juris kandidat, LL.M. in EC Business Law,
enhetschef, lagstiftningsråd, Finansministeriet)

Ordförande **Pentti Hakkarainen**

vicehäradshövding, ekonomie magister
vice direktionsordförande, Finlands Bank

(suppleant: **Kimmo Violainen**, ekonomie doktor,
avdelningschef, Finlands Bank)

Jaakko Tuomikoski

filosofie magister, SGF*

Pirkko Juntti

vicehäradshövding

Outi Antila

vicehäradshövding
överdirektör, Social- och hälsovårdsministeriet

(suppleant: **Mikko Kuusela**

filosofie doktor, SGF*
övermatematiker, Social- och hälsovårdsministeriet)

Direktionens sekreterare var ledande jurist
Pirjo Kyyrönen.

Direktionen sammanträdde 19 gånger
under året. Totalt utbetalades 54 600,00
euro i arvoden till medlemmarna
och suppleanterna. Något separat
sammanträdesarvode betalas inte.

☐ **Läs mer:** Direktionens berättelse till
bankfullmäktige publicerades i mars 2014. Den
kan läsas på Finansinspektionens webbtjänst
på finska på [http://www.finanssivalvonta.fi/fi/
Tiedotteet/kertomus_pankkivaiktuustolle/Pages/
Default.aspx](http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Tiedotteet/kertomus_pankkivaiktuustolle/Pages/Default.aspx)

☐ **Se också:** CV för direktionen, bankfullmäktiges
sammansättning, organisationschema
Finansinspektionen.fi > Om Fi > Organisation

* En försäkringsmatematiker som har godkänts av Social- och hälsovårdsministeriet.

Ledningsgruppen

Erkki Kontkanen

juris doktor
ledande rådgivare, enhetschef,
Ledningssekretariatet,
t.o.m. 31.8.

Sonja Lohse

vicehäradshövding
ledande rådgivare, enhetschef,
Ledningssekretariatet,
fr.o.m. 7.1.2014

Jukka Vesala

ekonome doktor
biträdande direktör,
Risktillsyn,
t.o.m. 2.2.2014

Anneli Tuominen

vicehäradshövding, ekonom
direktör, ordförande för
ledningsgruppen

Marja Nykänen

vicehäradshövding
avdelningschef,
Institutitillsyn

Ledningsgruppen sammanträdde 50 gånger under året. Lönen och arvoden till direktören uppgick till 208 260,00 euro. Lönerna och arvoden till ledningsgruppens övriga medlemmar uppgick till 888 730,00 euro.

☐ **Se också:** Läs om CV för ledningsgruppens medlemmar och sekreterare, etiska anvisningar för alla anställda på Finansinspektionen samt regler för värdepappershandel och bindningar på Finansinspektionen.fi > Om FI > Organisation

☐ **Läs mer:** Personalbokslutet för 2013 läggs ut på finska i maj 2014 på Finanssivalvonta.fi > Tietoa Finanssivalvonnasta > Avoimet työpaikat

Pirjo Kyyrönen

vicehäradshövding
ledande jurist,
ledningsgruppens
sekreterare

Jarmo Parkkonen

juris kandidat, ekonomie magister
avdelningschef, Marknadstillsyn

Hely Salomaa

politices doctor, SGF*
ledande rådgivare

Erkki Rajaniemi

juris licentiat,
vicehäradshövding
ledningens rådgivare

Erja Rautanen

juris kandidat
avdelningschef,
Marknadsuppförande

* En försäkringsmatematiker som har godkänts av Social- och hälsovårdsministeriet.

Antal tillsynsobjekt och andra avgiftsskyldiga

Avgiftsskyldiga	31.12.2012	31.12.2013
Kreditinstitut	318	309
Värdepappersföretag	59	55
Fondbolag	34	34
Värdepappersemittenter	138	143
Fondbörs, clearingorganisation	1	1
Värdepapperscentral	1	1
Övriga avgiftsskyldiga i finanssektorn	49	68
Finanssektorn totalt	600	611
Livförsäkringsbolag	13	13
Skadeförsäkringsbolag	23	38
Arbetspensionsförsäkringsbolag	7	7
Arbetslöshetskassor	32	32
Pensionsstiftelser och -kassor	63	62
Sjukkassor och andra försäkringskassor	141	139
Försäkringsföreningar	57	6
Försäkringsmäklare	72	69
Offentliga sektorns pensionsfonder	3	3
Övriga avgiftsskyldiga i försäkringssektorn	39	42
Försäkringssektorn totalt	450	411
Samtliga tillsynsobjekt och avgiftsskyldiga totalt	1 050	1 022

Finansinspektionen övervakar också bl.a. försäkringsombud och anmälningskyldiga insynspersoner.

Verksamhetskostnader och finansiering

Verksamhetskostnader och finansiering, 1 000 euro	2012	2013*
Personalkostnader	17 376	17 972
Personalrelaterade kostnader	842	922
Övriga kostnader	3 900	3 630
Tjänster	847	918
Fastighetskostnader	1 872	1 336
Övriga kostnader	1 181	1 376
Avskrivningar	343	310
Tjänster från Finlands Bank	2 326	3 449
Summa kostnader	24 787	26 283
Finansiering, 1 000 euro		
Tillsynsavgifter	23 963	22 574
Åtgärdsavgifter	1 334	1 140
Övriga inkomster	0	
Finlands Banks finansieringsandel på 5 % av kostnaderna	1 239	1 314
Överskott från föregående år	2 623	4 372
Överskott överfört i ny räkning	-4 372	-3 117
Summa finansiering	24 787	26 283

*Siffrorna för 2013 är varken granskade av revisor eller fastställda

Lagbestämda tillsynsavgifter, 1 000 euro

Avgiftsskyldiga	2012	2013
Kreditinstitut	13 647	12 289
Värdepappersföretag	898	851
Fondbolag	1 062	1 182
Värdepappersemittenter	1 763	1 690
Fondbörs, clearingorganisation	340	306
Värdepapperscentral	195	186
Övriga avgiftsskyldiga i finanssektorn	176	255
Finanssektorn totalt	18 081	16 759
Livförsäkringsbolag	872	929
Skadeförsäkringsbolag	1 183	1 218
Arbetspensionsförsäkringsbolag	1 716	1 705
Arbetslöshetskassor	1 016	984
Pensionsstiftelser och -kassor	237	231
Sjukkassor och andra försäkringskassor	93	89
Försäkringsföreningar	76	5
Försäkringsmäklare	79	74
Offentliga sektorns pensionsfonder	411	436
Övriga avgiftsskyldiga i försäkringssektorn	145	146
Försäkringssektorn totalt	5 828	5 817
Justeringar för tidigare år och övriga justeringar	54	-24
Avgiftsskyldiga totalt	23 963	22 552

Åtgärdsavgifter, 1 000 euro

Avgiftsskyldiga	2012	2013
Kreditinstitut	149	48
Värdepappersföretag	42	62
Fondbolag	296	278
Värdepappersemitter	181	260
Övriga avgiftsskyldiga i finanssektorn	94	69
Finanssektorn totalt	762	717
Försäkringsbolag ¹	46	158
Arbetslöshetskassor	19	23
Pensionsstiftelser och -kassor	28	27
Sjukkassor och andra försäkringskassor	33	34
Försäkringsföreningar	246	2
Försäkringsförmedlare ²	178	163
Övriga avgiftsskyldiga i försäkringssektorn	22	16
Försäkringssektorn totalt	572	423
Avgiftsskyldiga totalt	1 334	1 140

¹ Liv-, skade- och arbetspensionsförsäkringsbolag

² Försäkringsmäklare och -ombud

Riksdagens utfrågningar och remisser om lagberedning

Finansinspektionens experter kallades 27 gånger för att höras av riksdagens olika utskott. Finansinspektionen ombads 18 utlåtanden om nationell lagberedning och 70 andra utlåtanden inom sitt område.

Diarium

Antal aktiva ärenden i Finansinspektionens diarium (huvudavdelningar och viktigaste ärendetyper)	St.
Förvaltning	66
Regelgivning	77
Tillsyn	2 454
Underrättelser; filialer och gränsöverskridande verksamhet	687
Fastställande och ändring av bolagsordning, föreningsordningar och stadgar	205
Prospekt	249
Kundbrev till privatpersoner	234
Ledningsprövning (fit & proper)	175
Inspektioner	69
Beviljande och utvidgning av verksamhetstillstånd	29
Övrigt	177
Nationellt samarbete	75
Internationellt samarbete	16
	2 774

Under 2013 diariefördes 2 774 ärenden.

I försäkringsförmedlarregistret som inte ingår i diariet behandlades 461 nya registeringsansökningar och 2 884 ändringsansökningar.

Arbetsgrupp

Terhi Lambert-Karjalainen (ordförande)

Sampo Alhonsuo

Miia Armila-Paalamaa

Seppo Juutilainen

Paula Kirppu

Teija Korpiaho

Olli Mattinen

Esa Pitkänen

Jaana Rantama

Juha Savela

Kaisa-Maria Suomalainen

Layout och ombrytning

Recommended Finland Oy

Foto

Personfoton: Peter Mickelsson, Finlands Bank

Pärmbild: Pekka Kiirala

Tryckeri

Edita Prima Oy, 2014

Finansinspektionen

Snellmansgatan 6, PB 103, 00101 Helsingfors

Växel 010 831 51

Finansinspektionen.fi